

İyi ki sakatlanmışım!

9 ay süren sakatlık döneminde film çekmeye başlayan dansçı ve koreograf Ayşegül Güryüksel, artık ödüllü bir yönetmen. İlk filmi 'Nobody's Pet'in Türkiye'de karşılaştığı kayıtsızlığa rağmen New

York Bağımsız Film Festivali'nden aldığı ödül, genç sanatçının hayatını değiştirecek gibi görünüyor

Dansçı ve koreograf Ayşegül Güryüksel henüz 27 yaşında. 24 yılın dans deneyiminin ardından 9 ay süren bir sakatlık geçirmiş ve o arada film çekmeye karar vermiş. İlk filmi 'Nobody's Pet' yurtdışından birçok festivale davet edilmiş. Viyanadaki Film Casino prömiyerinin ardından katıldığı New York Bağımsız Film Festivali'nde ise En İyi Avangart Film dalında ödül almış. Önümüzdeki günlerdeyse Avustralya ve Almanya'daki iki film festivalinde gösterimi gerçekleşecek. İşte Güryüksel'le sinemaya, dansa, tercih edilmiş yalnızlığa ve yara izlerinin değerine dair konuştuklarımız...

İlk filminizle New York Bağımsız Film Festivali'nde En İyi Avangart Film dalında ödül aldınız. Bu deneyimi anlatır mısınız?

Dünyanın her yerinden yaklaşık 800 film gösterimi vardı ve 30 saniyelik filmler için bile ciddi promosyonlar ve tanıtım kampanyaları yapılıyordu. Film karakterleri kılığına bürünmüş insanlar vardı her yerde. Bizimse flyer'larımız ve afişlerimizden başka bir reklam malzememiz yoktu. Onlarda reklamcı bir arkadaşım yardım ettiği için yapılabilmişlerdi.

Bütçeniz yoktu o halde...

Filmi çekmiştim zaten. Aradığım 1000 dolarlık bütçe filmin tanıtımını yapabilmek içindi fakat New York'tan bir hafta kadar önce, reklam sponsoru olacak kişinin 1000 dolar aradığını öğrendim yani sponsor bulabilmek için çok ciddi mesai harcamanız gerekiyor ve benim vaktim olmadı. Ama zaten garip bir şekilde hiç önemi kalmadı bunun. Reklam her şey demek değil, insanlarla doğru şekilde kurulan enerji yada doğru enerjilerin karşılaşması daha etkili.

Burada hoş olmayan bir deneyim de yaşadınız...

Dans Kamera İstanbul Festivali'ne başvurmuştuk. Birkaç ay önceydi. 'Nobody's Pet' orada ilk 20'ye bile giremedi. New York'taki ödülün ardından o festivalin jüri üyelerinden biri filmimi seyretmediğini söyledi. Festival bitiminde 2 önemli jüri üyesinin Dans Kamera'dan isimlerini geri çektiğini gördüm. Şimdi iyi ki seçilmemiş diyorum. Çektiğim filmin İstanbul'da ilk 20'ye girememesi çok önemli bir başarıydı aslında benim için, demek ki doğru bir iş koymuşum ortaya.

Kırgınlıkla mı söylüyorsunuz bunları?

Hayır. Kapalıyız, yeni şeyler istemiyoruz ve hatta mümkünse yok ediyoruz. Ödül ya da başarı umurumda değildi, inandığım bir film yapmıştım ve seyredilmesini istedim. Dans Kamera İstanbul'un hemen ardından Subvoid Physical Theater olarak İtalya'dan bir davet almıştık. Orada filmimi seyredenler mutlaka birtakım uluslararası festivallere göndermem gerektiğini söylediler. Gerisi kendiliğinden geldi...

Kısa zamanda Avrupa ve Amerika'dan davetler almayı basaran Subvoid'in nasıl doğduğunu ve bu sürecin nasıl geliştiğini bizlerle paylaşır mısınız?

İstanbul'da jenerasyon olarak yakalayabildiğim ilk kadrolu modern dans topluluğu olan Zeynep Tanbay Dans Projesi'ndeki teknik ders ve repertuar

çalışmalarının düzenli temposuyla, kişisel birikim deneyim ve farkındalıklarım, kendi içinde yeni bir sürece girmişti. Zihin esnekliği beden esnekliğiyle paralel oranda işler fakat bilinçaltı, kişinin kendi limitleri doğrultusunda belirli bir birikime ulaşmadan, neyi ne şekilde ortaya çıkarmak istediğinizi asla tam olarak netleşmiyor.. Hikayeyi değişime açık şekilde özgür bırakıp, tamda 'o' anın şartlarına uyum sağlayarak kendi kendini tamamlamasına izin verebilirseniz, senaryo doğru kişi ve malzemeleri de beraberinde getirerek tamamlanıyor.

Ortaya çıkaracağım eserin senaryosuyla ilgili notlar aldığım, bu fikirlerin prodüksiyon boyutundaki anlam karşılıklarını araştırdığım ve kendi videolarımı yaratabilme tutkusuyla, montaj programlarını kurcalamaya başladığım bir sürecin içindeyken, yine ZTDP de dans eden Ece Gözmen'le tanıştım. Benim için bu süreçteki en önemli nokta, yarattığım atmosferin ve koreografik enerjinin altından kalkabilecek, verileni en doğal şekilde bireyselleştirip, kendi bedeninin ve zekasının meselesi haline dönüştürebilecek karakterde ve hareket kalitesinde performans sanatçıları bulabilmektir, özellikle sanatta en zor olan şeylerden biri sanatcinin "kendisi" olabilmesidir. İstanbul sanat camiasının genel doğasında, bunu başarmış biriyle tanışmanın doğru enerjisi, Subvoid'i hayata geçirme sürecinde önemli bir destekti benim için.

☒ New York'ta neler oldu?

İlk gösterimin ardından çok cesaret veren şeyler söylendi. Mesela elektronik müzikçileri çok önemsiyorum ve bu alandan önemli kişilerle tanıştım. Onlar için koreografi hazırlamamı isteyenler oldu. Cannes Film Festivali'nden gelenler vardı, çok destekleyiciydi herkes. Üçüncü gösterimden sonra IBLA Foundation'ın Genel Sanat Yönetmeni Dr.Salvatore Mortisanti filmde çok etkilendiğini ve kendi festivalinde 17 yıl sonra artık bir film gösterim bölümü açmak istediğini söyledi. İşin en güzel yanı, bana o bölümün direktörlüğünü önermesiydi.

☒ Külkedisi masalı gibi...

Ama öncesinde çok uğraştım, hem kendim olarak kalabilmek hem de iyi bir iş ortaya koyabilmek için. 'Çok uğraştım' derken filmi fikirsel olarak oluşturma sürecini kastetmiyorum ama teknik açıdan inanılmaz aksilikler yaşandı ki bunlar bile başlı başına bir film olur. Yaratma ve kurgu süreci ise masal gibiydi. sonucun sizi desteklediğini hissedip ne çekeceğinizi bilmek gibi..

☒ Ne çekecektiniz?

Dans, limitli bir sanat; insan bedeninin sınırları ve bu sınırlar içinde gerçekleşmesi mümkün olmayan sonsuz formlar var. Sinema ise teknik imkanlarından dolayı limitsiz.

☒ New York'ta filminizi 'çok şık ve enerjik' bulmuşlar. Ne için aldınız ödül?

En İyi Deneysel Film dalında başvurduğum ama En İyi Avangart Film dalında ödül verdiler. Bu muhteşemdi, ilk filminizi deneysel olarak adlandırabilirsiniz fakat Avangart, tüm deneysellikleri sinematografideki ki sanatsal hareketin öncülüğünde içinde barındırması sebebiyle, sektördeki profesyoneller tarafından size yakıştırılması gereken bir kavram. Mimar Sinan Üniversitesi'nde okurken, birlikte çalışmaktan en fazla keyif aldığım ve tekrar göremeyeceğimi düşündüğüm koreograf Michael Yassenak ile dansçı Anthony Philips'le birlikteydik son gösterimde. 7 yıl sonra onların arasında bağımsız bir sanatçı olarak varolabilmek.. Sadece bu bile yeterliydi benim için.

☒ Hikaye neydi?

Zaman içerisinde, aslında akan zaman diye birşey olmadığını keşfeden ve bu nedenle "Kendisinin bile evcili olmayan" bir kadının hikayesi.

YALNIZ OLMAK BAZEN İYİDİR

☒ Sinema yapmaya, geçirdiğiniz sakatlıktan sonra mı karar verdiniz?

Bir gün elime 'Dreams That Money Can Buy' (Paranın Satın Alabileceği Düşler) diye bir film geçti. Avangart sinemanın tarihini başlatan ilk kolektif film. Man Ray, Marcel Duchamp gibi isimler var kadroda. Arka arkaya dört kez seyrettim. Tahammülsüz biriyim oysa, bir çok şeyi yarım bırakırım Ama bu film beni büyüledi. Herhangi bir kaygı içermiyordu. Bu salt kaygısızlık beni kendine çekti. Kaygısız yaratımların var olduğunu , yanlış yolda olmadığını gördüm.

☒ 'Yalnız değilmişim' duygusu muydu?

Tam aksi, 'yalnız olmak ne kadar şık bir şeymiş' duygusuydu.

Güçlü samimi ve kaygısız çağdaş yaratımların, tüm zamanlar boyunca, algıda önemsizleştirilmeye çalışıldığı yada yokmuş gibi davranıldığı örneklerle dolu insanlık tarihi. Bu sebeple gerçek başarı bu konumda ve yalnız olduğunuzu fark etmekle başlıyordur belkide..

☒ Sakatlandığınız dönemde mi oldu bu?

Evet. Önemli bir sakatlık, 5 yıl önce geçirmiş olsaydım, düzelemeyebilirdi. Ön çapraz bağ operasyonu çok hassas bir konuydu gerçekten. Futbolcuların da doktoru olan Ömer Taşer yaptı ameliyatımı. Önce koltuk değnekleriyle yürüdüm, sonra egzersiz yaparak ayağa kalktım. Ama yakınmıyorum; o sakatlığı geçirmeseydim film çekemezdim, hiç vaktim yoktu öyle şeyler için.

☒ Şimdi dans edebiliyor musunuz?

Evet, hem dans edebiliyorum hem film çekebiliyorum. Şimdi iyiyim, çünkü insanın hayatında çiziklerin, yaraların ileriye doğru birer deneyim olduğuna inanıyorum. İyi ya da kötü, her şey biter ve o bitişler yeni şeylerin başlangıcıdır aynı zamanda.

☒ 'İkinci şans aynı hatayı yeniden yapmak için verilmiş bir şanstır' diyorsunuz filmde.

Hayatın çok kısa olduğunu düşünenlere 'hayat kısa filan değil' demek istiyorum, hayat tam da olması gerektiği gibi. Süresi, gelişimi, sadece tek bir tane olması... Her güne aynı şekilde uyanıyor ve ona şekil veriyorsun. Ve kaçabilecekken gönüllü olarak, seni üzen, yıkan, yok eden şeylere sürekli olarak ikinci şanslar verip duruyorsun. Bunu yapacak vaktin olduğu için yapıyorsun.

BİR SONRAKİ ADIM MÜZİK

Ayşegül Güryüksel'in gelecek planları arasında müzik var: "Elektronik müzikçilerle çalışmanın ötesinde, kendi müziklerimi de yaratabilmek istiyorum ve 2 sene önce sırada ne var deselerdi müzik derdim, sinemanın s'isi aklımdan geçmezdi. Artık koreografi, performans ve film ile birlikte, sırada sadece müzik var."